URBANA ILL.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII. Ч. 168. Джерзі Сити, Н. Дж., субота, 20-го липня 1940. No. 168. Jersey City, N. J., Saturday, July 20, 1940. VOL. XLVIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ВОЛЕС НОМІНОВАНИЙ КАНДИДАТОМ НА ВІЦЕПРЕЗИДЕНТА

ШІКАГО. — Краєва конвенція Демократичної Партії іменувала Генрія Егарда Волеса, секретаря рільництва в кабінеті Рузвелта, кандидатом тої партії на уряд віцепрезидента Злучених Держав.

Як лише почалися номінації на віцепрезидента, стало відомо на конвенції, що вибранцем самого Рузвелта є Волес. Не дивлячися на те, на конвенції йшла ціложенна боротьба за цю номінацію. Найбільше голосів поза Волесом зібрав Бенкгед, президент палати послів конґресу. Остаточно Волес переміг, добившися більшости проти вісьмох противників.

ПРЕЗИДЕНТ ПРИЙМАЄ НОМІНАЦІЮ.

Як лише конвенція приняла кандидатуру Волеса, президент Рузвелт виголосив через радіо з Білого Дому промову до конвенції й в ній заявив, що приймає номінацію не як вибір партії, але як обовязок служити краєві в цю важливу хвилю. Він зложив свою кандидатуру на краєву оборону. Він підчеркнув далі, що потреба оборони краю вимагає військової служби в роді загального асентерунку в 1917. році. Він клеймував гострими словами загарбування країв військовою перемогою й підчеркував потребу задержання свободи в Америці.

СЕНАТОР БЕРК ПРОТИ НОМІНАЦІЇ ВТРЕТЄ.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Едвард Берк з Небраски заявив, що, не дивлячися на те, що він є член Демократичної Партії, він не буде попирати сьогорічного тикету партії, бо він противиться номінації особи, що вже два рази була президентом краю.

Він заявив, що буде попирати кандидатуру Вендела Вилкія.

ПАНІ РУЗВЕЛТОВА ПРО КАНДИДАТСЬКУ КАМПАНІЮ МУЖА.

ШІКАГО. — Пані Рузвелтова виголосила до краєвої конвенції Демократичної Партії промову, в котрій закликала учасників конвенції повести живу кампанію за вибір Франклина Рузвелта президентом, бо вимоги заграничної політики не дадуть президентові можливости виступати з виборчими промовами.

Це була перша подія в історії американського політичного життя, що жінка президента говорила до краєвої конвенції партії.

ГОЛ УДОВОЛЕНИЙ З ПРОГРАМИ.

ВАШИНГТОН. — Секретар стейту Гол заявив своє вдоволення з такої демократичної програми про заграничну політику. Він каже, що на основі цих точок адміністрація буде могти продовжати далі свою дотеперішню політику.

Зате деякі урядники федерального уряду висказували своє невдоволення, що точки програми Демократичної Партії про обезпечення зовсім подібні до відповідних точок програми Републиканської Партії.

ХОЧУТЬ ЩЕ БІЛЬШОЇ ДОПОМОГИ АНГЛІЇ.

НЮ ЙОРК. — Американський Інститут Публичної Опінії каже, що американці назагал стоять за те, щоб Америка дала Англії ще більшу допомогу, як вона дає тепер.

Інститут розсліджував спеціяльно питання, чи від заломання Франції опінія американців про потребу допомоги Англії змінилася. Інститут каже, що ніякої зміни не видно.

Комітет Оборони Америки Через Допомогу Аліянтам каже, що на шікаговській краєвій конвенції Демократичної Партії панував загальний настрій за дання всякої допомоги Англії, яка лише є можлива без виповідання війни. Комітет каже, що в своїм розсліді опінії він допитувався 697 делеґатів та що з допитуваних 95 процентів заявилося за те, щоби Злучені Держави не дали німцям осадитися на західній півкулі.

ХОЧУТЬ НЕ ПУСКАТИ ДВІ ҐАЗЕТИ ДО КАНАДИ.

ОТАВА. — Артур Міен, сенатор з консервативної партії, виступив у домініяльному сенаті з доманням, щоби канадійський уряд не пускав до Канади шікаговську газету „Трибюн" та філядельфійський тижневик „Сетердей Івнинг Повст", бо вони постійно займають протианґлійське становище. Мовляв, ці газети можуть ослабити запал населення до піддержування війни.

Сенатор Дандюран, промовляючи в імені уряду, обіцяв предложити домагання Міена урядові.

ВИЛКІ СКЛИКАЄ ФАРМЕРСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

КОЛОРАДО СПРИНҐЗ. — Вендел Вилкі, кандидат Републиканської Партії на уряд президента Злучених Держав, скликав наради провідників рільничих організацій середнього заходу, щоби дістати від них погляди про те, якої помочі від уряду вимагає фармерство.

СЕКРЕТАР ГОЛ ПРО ГАВАНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ

ВАШИНГТОН. — Секретар стейту Кордел Гол, виїхав звідси зо своїм штабом на конференцію американських міністрів заграничних справ, що має зібратися в неділю в Гавані на Кубі.

В своїй заяві згадоби виїзду Гол сказав, що конференція має вирішити цілу низку важних питань політичних і економічних, та заповів, що вона буде трактувати всі справи наскрізь реалістично.

У газетах появляються побоювання, що Арґентина не захоче піддатися керівництву Злучених Держав.

АМЕРИКА НЕ ХОЧЕ ПРИЗНАТИ УРЯДУ ПЕТЕНА?

ВАШИНГТОН. — Відповідаючи на запит, що мається зробити з фондами французького уряду, замороженими в американських банках, секретар скарбу Морґентав відповів, що це залежить від того, як поставиться американський уряд до нового французького уряду.

Цим Морґентав дав натяк на те, що американський уряд видно вагається, чи признати уряд Петена справжнім урядом Франції.

Франція має в Америці ріжних фондів на загальну суму двох біліонів долярів.

АНҐЛІЙСЬКІ МІНІСТРИ СПЛЯТЬ В ОФІСАХ

ЛОНДОН. — Премієр Чорчіл заявив у парляменті, що він просив своїх товаришів-міністрів, щоби вони перенеслись мешкати до міністеріяльних будинків і там ночували. Це вможливить Чорчілеві скликати їх кожній хвилині, колиб знайшла потреба. Парлямент одобрив це, заявляючи, що в той спосіб, в разі наїзду німців на Анґлію, можна буде міністрам кожної хвилі зійтись.

НЕ ХОЧУТЬ МИРИТИСЯ

ЛОНДОН. — В лондонських колах говорять, що німці три рази прибували вичути ситуацію в Анґлії і робили мирові предложення, але кожний раз анґлійці пропозицію відкинули. Ті мирові предложення були піддержувані погрозами. Та це не залякало анґлійців. Вони ризнають, що напад німців на Анґлію тепер неминучий.

НАЙБІЛЬШИЙ КОРАБЕЛЬ АМЕРИКИ ПОЇДЕ В ПЕРШУ ПОДОРОЖ

НЮ ЙОРК. — Найбільшим кораблем торговельним, збудованим досі в Злучених Державах, є пароплав Америка, власність підприємства Юнайтед Стейтс Лайнс. Він виїде в першу подорож дня 10. серпня. Буде це прогулка до островів Західних Індій, включаючи і Вирджин Айлендс. Прогулька триватиме 12 днів.

ГАЙЛІ СЕЛЯСІ В СУДАНІ

ЛОНДОН. — Гайлі Селясі, бувший цісар Етіопії, заки Італія заняла цей край, виїхав з Лондону до Судану, на границі Етіопії. Він все твердив, що за ним стоїть населення Етіопії і ніколи не зрікся престола. Тепер він збирає військо на британській території, щоби вдарити на італійців в Етіопії в слушний час. Селясія признала Англія як свого союзника.

ЩЕ У СПРАВІ УКРАЇНСЬКОЇ РЕЗОЛЮЦІЇ НА КОНВЕНЦІЇ В ШІКАГО

Із Шікаґо повідомляють нас, що дня 11. липня н. р. секретар Українського Конґресового Комітету, представник Провидіння, п. Антін Цурковський, зараз по приїзді до Шікаґо порозумівся з адвокатом Романом Смуком, контрольором Українського Народного Союзу, якого У. Н. Союз виделеґував як свого представника в спраиві предложення резолюції від Українського Конґресового Комітету демократичній національній конвенції в Шікаґо. Адвокат Р. Смук занявся щиро справою й виробив послухання для представництва Українського Конґресового Комітету перед резолюційною комісією демократичної конвенції. У цій справі адв. Р. Смук доложив якнайбільше праці та старань. В пятницю приїхав п. М. Січинський, член У. К. Комітету, представник Робітничого Союзу, й попо- **людні всі три представники явились перед резолюційною комісією. В українській резолюції висловлено бажання, щоб Америка помогла змаганням України, таксамо як іншим краям, на підставі принципу про самовизначення народів, добути політичну й економічну незалежність.**

ЗБЕРЕЖЕНО ТВОРИ МИСТЕЦТВА З ФРАНЦУЗЬКОГО ЛЮВРУ

ВІШІ. — Більшу частину творів мистецтва, що були приміщені у французькому національному музею та ґалерії образів у Люврі, в Парижі, врятувано в час перед німецьким наїздом. Найславніші з них, як „Мона Ліза", „Мільоньска Венера", й „Крилата Перемога" перевезено в час і вони знаходяться тепер в території незанятій німцями. Плян збереження цих творів мистецтва виготовлено ще в початках війни і його виконано гладко.

ВІДБУДОВА.

Французькі воєнні бранці під німецькою сторожею відбудовують місто в Франції.

ВИЯСНЕННЯ ЧОРЧІЛА

ЛОНДОН. — Анґлійський премієр Вінстон Чорчіл дав у парляменті офіційне вияснення відносно зміни політики на Далекому Сході та відносно замкнення дороги на Бурмі, якою доставлювано зброю для китайської армії. Чорчіл виразно сказав, що ту дорогу замкнено на три місяці. Після того часу покажеться, чи Анґлія зможе вести на Далекім Сході сильнішу політику, чи мусітиме йти на дальші уступки. Теперішна уступка є вимушена подіями, признав він, Анґлія, в обличчі домашньої небезпеки мусить шукати звільнення на Далекім Сході. Одначе він висказував бажання, щоб цей тримісячний перерив довів до сталого успокоєння між Японією і Китаєм.

СОВЄТСЬКО-РУМУНСЬКІ СВАРКИ.

БУКАРЕШТ. — Румуни нарікають, що Совєти всадовились на румунських територія і то таких, про які вони попередньо не згадували. Тепер вони заявляють, що звідтам не рушаться. Зновуж совєтські представники в Букарешті дорікають румунським властям, що ті не хочуть випустити зпід своєї влади тих людей, які бажалиб перейти на совєтську сторону.

СОВЄТИ В СТРАХУ.

ШТОКГОЛЬМ. — Совєтські власти дещо перелякані, що німці посилають на північ до Норвеґії стільки війська. Пощо там, на півночи стільки німецьких війск — питають вони і заключають, що видно німці снують скриті пляни, щоби з півночи одного дня заатакувати Совєти. Та з другого боку німці не криються, що ці війська призначені для нападу на Анґлію. Цілий вишкіл того війська полягає на тім, щоби приспособитись до нападу на острови. Німецька команда в Норвеґії закуповує масово старі коні і вчить їх плавати. Ті коні в часі плянованого німецького нападу на Анґлію будуть перевезені дереблями під анґлійський беріг — їх там випустять. Пливучи до берега ті коні малиб спричинити вибух прибережних мін і в той спосіб прочистити шлях для властивого війська.

ПЕРЕСТОРОГА НА АДРЕСУ СОВЄТІВ.

РИМ. — Впливовий італійський часопис „Режіма Фашіста" помістив статтю, в якій обговорює заходи Анґлії перехилити на свій бік Совєти і водночас перестерігає Совєти, щоби вони не відважилися виступити проти держав осі. Інакше стріне їх та сама доля, що стрінула Польщу і Францію, говориться там.

Інший фашістівський часопис „Стампа", каже, що будучий лад в Европі відсуне цілковито вплив жидів; економічну систему він покладе не на ступні золота. Майже все золото повандрувало до Америки, говориться там; те золото може собі там лежати.

НІМЕЦЬКІ БОМБУВАННЯ АНҐЛІЇ.

Лондон. — Знов німецькі літаки масово бомбардували Анґлію і вбили кільканацять осіб. Анґлійський уряд заборонив подавати точне число вбитих, та висоту заподіяної шкоди. Списки вбитих будуть виставлені лиш у тих місцевостях, де впали бомби. Їх не можна передруковувати, або усно поширяти. Зате представник уряду зробить раз на місяць у парляменті звіт і подасть загальне число жертв. Цей раз німецькі літаки бомбардували шотляндські міста.

НІМЦІ ВІТАЮТЬ СВОЄ ВІЙСЬКО.

БЕРЛІН. — Місто Берлін одушевлено вітало поворот одної німецької дивізії з фронту. З цеї нагоди міністер пропаґанди, Ґебельс виголосив промову і сказав, що німецька армія довершила чудес геройства. Та ще залишається перед ними одна, остання битва до вигри, побиття Анґлії після якої заздвонить давони миру по Европі, казав він. Те саме сказав ґенерал резервних сил, Фром.

ДЕМОНСТРАЦІЇ В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД. — Еспанці влаштували вуличні демонстрації, в яких домагались від Анґлії повороту Ґібральтару. Ті демонстрації були випливом заяви ґенерала Франка, що Ґібральтар належить до Еспанії і повинен до неї повернути.

ПОДІЛИЛИСЬ НІКЛЕМ.

ШТОКГОЛЬМ. — Коли з одного боку кружляють вістки про німецько-совєтське напруження, з другого боку можна здибати прояви, які вказують на їх мирну співпрацю. Тепер Совєти і Німеччина миролюбно поділились добутками з ніклевих копалень, належачих до канадійського капіталу, а знаходячихся в тій частині Финляндії, яку недавно окупували Совєти. На основі цеї умови німці дістануть 60% добутків ніклю, а Совєти 40%.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holodays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

РУЗВЕЛТ КАНДИДУЄ УТРЕТЄ

Номінація Френклина Д. Рузвелта кандидатом Демократичної Партії на уряд президента Злучених Держав не є властиво ніякою політичною несподіванкою. З поступків президента видно було здавна, що він хоче кандидувати, а в партії не видно було політика, що хочби дещо наближався до його величини, і партія могла мати надії виграти вибори лише з Рузвелтом як кандидатом.

Та хоч кандидатура не є несподіванкою, вона все таки є небувалою подією в політичному житті Америки з огляду на традицію Америки не ставити втрете кандидатом людини, що вже була дві каденції в Білому Домі. Цю традицію встановив ще президент Джордж Вашингтон, відмовляючися кандидувати втрете. Її держалися американці з того часу. Раз цю традицію навіть освячено конгресовою ухвалою, коли в 1928. році ухвали резолюцію, що „Вашингтон і інші президенти установили прецедент, що президент Злучених Держав по другій каденції відходить від свого уряду" та що цей прецедент став частиною „нашої републиканської системи правління" та що „відступлення від неї було би нерозумним, непатріотичним і небезпечним для наших свобідних установ".

Слова про небезпеку для вільних установ краю треба розуміти так, що людина котра втретє стає президентом Злучених Держав, може захотіти остатися головою держави на все, а тим самим позбавити громадян права вибору президента, або іншими словами стати диктатором. Про таку небезпеку виразно говорив Вашингтон. Цю небезпеку Демократична Партія на своїй конвенції зовсім знехтувала, признала її немовби неіснуючою.

Цим вона немовби сказала, що часи Вашингтона були інші від нинішних. Тоді країв з демократичною формою правління було небагато, а Злучені Держави були в тому огляді немовби піонірами. Від того часу демократична форма правління вже утвердилася й, можна би сказати, що вже ніхто по старій привичці не буде воювати проти демократичної форми правління. Якщо яка небезпека для демократії заходить, то вона приходить з боку недемократичних форм правління, що повстали в останніх роках історії. Демократична Партія видно хоче нам сказати, що або в Америці такі форми не можуть принятися, або Рузвелт по своїй натурі й вподобанням до недемократичних форм не має нахилу.

Звісна річ, що Републиканська Партія буде обороняти кандидатуру Рузвелта якраз підчеркуючи американську політичну традицію проти третього кандидування на уряд президента Злучених Держав. Зогляду на те будемо мати в Америці тепер певно дуже цікаву політичну дебату й за цю традицію й за всі питання, з нею безпосередно чи посередно звязані.

ПЛЯТФОРМА ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ

У Стадіюм, в Шікаґо, Конвенція Демократичної Партії приняла одноголосно плятформу в середу 17 липня. Є це компроміс ріжних поглядів. Плятформа обовязує партію і її кандидата на президента, тому вона має значіння для цілого краю. Крім цього є це історичний документ, що відзеркалює події й погляди часу.

Інтересний є вступ плятформи. Він, у виїмках, такий:

Світ переходить насильні переміни. Людськість, неспокійна в цьому віці машин, домагається вислову забезпеки й гідности, основаної на людських вартостях. Не зможе врятуватися ніякий демократичний уряд, що не розуміє цього напряму і не визначить собі якогось шляху діяльности.

Ось причина, чому уряд нашого краю рішився випереджувати цей напрям. І то випереджує зі скорістю, незрозумілою для тих, що цього напрямку не доглянули.

Поза границями американської землі валяться традиційні установи. Відкидають демократичні фільософії ті, що створили нову віру. Ця віра така, що нема вищої сили крім військової і нема інших вартостей, крім мильної видатности праці.

Батьки, що клали основи під цей континент, тішилися мріями, що люди повинні мати не лише фізичну забезпеку й працездатність, але ще щось інше в додатку. Іменно, щось таке, чогоб не було передтим. Є це безпеченство духа, а це приходить зо свободою, а також спокій ума, а це випливає із почуття справедливости.

На теперішню ґенерацію американців спадає обовязок обороняти оцю демократичну віру. Їй кидають визов недорозуміння теперішнього суспільного стану внутрі і тоталітарна захланність зовні. Світова революція, проти якої ми приготовляємо нашу оборону, є незвичайно загрозливою. І доки вона не вигорить у всіх закутинах землі, доти не посміє наша демократія злагіднити свою насторожену увагу.

У цій світовій крізі Демократична Партія має завдання боронитися перед нападом зовні, а поступом унутрі доказати, що оправданими є система уряду і способи життя, від яких Демократична Партія дістала назву.

А щоби осягнути модерний американський ідеал, Демократична Партія працювала... щоб скріпити демократію, приготуванням проти наїзду ворога, злагодженням нужди в краю і поправити добробут.

Після такого вступу плятформа Демократичної Партії згадує за старання президента Рузвелта недопустити до теперішньої війни, а коли вона вибухла недопустити до її поширення, про підготову военних зброєнь для оборони Америки, і т. д. В плятформі розбирається недостачі в дотеперішних устроях і, виказується небезпеку пятої колюмни і потребу жертв для загальних цілей. Дальше плятформа містить заяву про готовість помочи матеріяльної для нападених народів і заявляється проти висилання американської армії до Европи. Зате плятфрма рішуче заявляється за готовостю збройної оборони краю, колиб його напали.

У дальших точках плятформи обоворені такі справи:

Відношення землі до фармера; промисл і робітник; капітал і підприємець; електрична сила; розвиток природніх засобів в західніх стейтах; радіо; безробіття; соціяльне забезпечення; здоровля; молодь та виховання; усунення перестарілих мешкальних домів по містах і низький чинш; відношення до нігрів, до ветеранів, до індіянів; наладнання справ урядничих; становище до адміністрації стейтів і територій.

Згадані справи порушується звичайно у плятформах. Як звичайно, плятформа обіцює догодити всім, і робітникам і фармерам і підприємцям і бизнесменам. На кінці подані засади „Демократичної Віри", де сказано:

Демократія це щось більше, ніж якась політична система уряду для народу. Є це вислів віри людей в себе самих, як людські істоти. Колиб ми дозволили цій вірі загинути, то загине і людський поступ... Є це призначенням Америки у цих часах воюючого деспотизму бути сторожами світової спадщини свободи і тримати високо світло Західньої цивілізації.

Демократична Партія зобовязується берегти ті засади і взиває все населення Америки помогти їй у цих змаганнях.

НОВІ ЗДОБУТКИ І СТАРІ МЕТОДИ МОСКОВСЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ

Справоздання советської преси про большевізацію Балтійських держав та окуповання північних частин Румунії доводять виразно, що методи московського імперіялізму протягом двох десятків років властиво зовсім не змінились. Окуповання нових країв відбувається навіть в деталях так, як це робилось колись на Україні, з тою ріжницею, що Україна боронилась героїчно протягом кількох років, тим часом як ані Балтійські держави, ані Румунія ніякого опору не ставлять. Московська демаґоґія може тут показатися в цілій своїй огидній наготі. „Ізвєстія" з 22. червня подають дуже характеристичні подробиці того, як готувалося та переводилося окупацію Естонії, Латвії та Литви. „Сьогодня відбулась в Таліні небувала масова демонстрація, в якій взяли участь понад 5,000 робітників...", справді небагато, коли часопис навіть не перебільшує. „Секретар професійного союзу кравців, Перч, відкриваючи збори заявив: колишній естонській уряд не виконував умови про взаємну допомогу з СССР, і ми мусимо домагатися створення такого уряду, який міг би провадити політику щирої приязні з СССР. Ми витаємо радісно відділи червоної армії, які нам забезпечують мир і безпеку... Поява советських повзів, вояків і старшин на площі викликала загальне захоплення..." Після цього збори постановили резолюцію, в якій гостро ганьбиться естонський уряд, який уряджував таємні конференції спрямовані проти СССР та намагався втягти Естонію у війну проти СССР, та жадається викорінити всі ворожі СССР елементи, розвязати реакційні союзи самооборони, видалити з державного апарату провокаторів війни, дозволити орґанізацію робітничої партії (комуністичної), запровадити волю зборів, обєднань, слова, преси і т. і. Після чого демонстранти звільнили політичних вязнів, яких було...21. Далі часопис повідомляє, що по цілій Естонії все ширше розвиваються демонстрації приязні і поваги до СССР та до червоної армії, всюди шириться єднання працівних мас з червоною армією.

Найкращим доказом того, що цей „народній рух" уряджено московськими аґентами під охороною збройних відділів ҐПУ, може служити те, що цілком такийже „рух" як в Естонії відбувся майже одночасно також і в Латвії та Литві. В Ризі також відбулась демонстрація, повзи і авта обернулись також негайно в імпровізовані трибуни, з яких також ганьбилося уряд, що не вмів додержувати приязні з СССР, в той же самий спосіб виталося Сталіна і червону армію, також випускалося з вязниць „політичних" вязнів, себто большевицьких злочинців, які негайнож виголошували москвославні промови. Про примусовість „народніх рухів" в усіх трьох державах свідчать між іншим мізерні числа демонстрантів і учасників зборів. В Ковні взяли в них, наприклад, участь лише 15,000 осіб, після повідомлення кореспондента „Ізв.", отже в дійсности не було їх може й половини.

Траґікомічним елементом в писаннях советської преси про сумні події в балтійських державах є вихвалювання червоної армії, при переході якої дехто з підбитих мешканців ніби зауважував, що проти такої армії ніхто в світі не встоїть". Отже по поразках у Фінляндії здобуває собі червона армія реванж в балтійських державах.

Але в цілім обсязі виявилось московське „геройство" в Буковині та Басарабії, де попереду „армії" сунулось большевицьке шумовиння під проводом московських аґентів, мордуючи, палючи і грабуючи. Московський терор очевидно спрямовано передусім проти українського населення, бо найбільші розміри і найогидніші форми прибрали большевицькі розрухи саме в Чернівцях, де після нестверджених справді повідомлень навіть спалено православну соборну церкву. Як далеко йдуть пляни Московщини на Балкані, доводять між іншим кріваві большевицькі розрухи і в самім Букарешті та по деяких інших містах Румунії.

Отверта брутальність сучасного московського наступу, якої в осени ще не було так помітно, свідчить про те, що московський уряд предбачаючи кінець війни готується до оборони загарбаних земель і винищує всі національні елементи, що можуть бути небезпечні в запіллі.

К. Волинський.

ЧИ МОЖЛИВА ІНВАЗІЯ ДО БРИТАНІЇ?

Цілий світ свято вірить, а всі часописи пишуть, що Гітлер при помочі Італії спробує зробити інвазію до Великої Британії. Тому насувається питання, чи є які вигляди на успіх такої інвазії?

Торонтонський часопис „Ди Стар Віклі" подає погляди двох британських експертів на цю справу: Командант Росел Ґренфел говорить про це таке: „Навіть якби німецькій інвазії повелось переправитись через море, її успіх був би досить сумнівний.

„Але питання, чи вдасться їй переправитись через море? Незаперечена наука з історії на скільки це дотикає поважної інвазії, доказує, зогляду на признану перевагу британської фльоти, що така інвазія не є практичним підприємством. Відповідь на те, як я знаю буде, що літаки можуть довести під тим оглядом до рівноваги сил. Але чи дійсно потраплять вони це зробити? Це правда, що німецькі літаки затопили пять чи шість наших великих кораблів тести „дістроєр" і ушкодили кілька інших. Але важною справою є що повітряна сила досі цілком не вспіла недопустити наші кораблі вживати якихнебудь морей, які вони хотіли вживати. Щодо інвазії на наші острови, то я є цілком певно переконаний, що знищення, яке наші кораблі спричинять неприятельській военній експедиції, буде одною з найбільших поразок, яку колинебудь записала історія.

Потрібна величезна армада.

Я дуже жалував би того, колиб мені прийшлося знаходитись в німецькім конвою, заатакованім нашою морською фльотою як також і повітряною або і без її кооперації.

Загально не здають собі справи з того; що велика армада потрібна є до транспорту новітньої армії.

Щоб перевести 100,000 війська, потреба коло 150 кораблів, досить великої містоти.

Висилати їх частинами, значить стільки, що запрошувати до частинного їх нищення. Висилати їх в однім конвою це стільки, що виставляти для наших фльотиль, будьто в день, будьто в ночі найбільше підходячу ціль до стрілів, яку лиш мігби хтось собі представити. А до того в кожнім випадку, 100,000 вояків це ще ніяка військова сила.

Одночасно з тим ми не повинні забувати одного важного чинника, на який звичайно цілком не звертається уваги. Ми є нарід моряків і маємо природній нахил до довшої боротьби на морі, який дуже рідко посідають континентальні народи.

Історія побиває Гітлера.

У минувшині були континентальні витязі, одначе дивним, невиясненим збігом обставин їхній маґічний вплив немовби кінчивсь при березі моря. Наполеон послугувався на тодішні часи революційними мілітарними методами. Його вигру приписувано також невиясненій скорости рухів. Одначе, коли прийшло до моря, здавалося, що все недописувало. Його адмірали, якраз навпаки його ґенералам, завше були побиті. Його морські пляни невідмінно виконувано невдачно. Всі мої пляни були завше ударемнені британською фльотою" скаржився він, коли стояв як вязень на покладі британського военного корабля. Чи Гітлер є забезпечений від неповодження на морі? Можливо, що подія з пароходом Граф Спе дасть нам на це відповідь. А що з парашутовими військами? Я не думаю, що вони покажуться, без попертя їх поважною інвазією". Без неї вони з певністю спускалисьби простісенько до таборів інтернованих.

Британський експерт Гектор Байвотер говорить у тій справі таке: „Вигляди на те, щоб озброєні люди могли причалювати до Великої Британії в скількости, вистарчаючій для названня цього інвазією, виключивши з цього наїзди парашутистів, або малих нереґулярних відділів військ — є непокоячою гадкою, одначе є незвичайно важною річчю робити ріжницю між „нападами" а властивою „інвазією".

Події можуть доказати, що я помиляюсь, одначе згідно з моїм переконанням „інвазія" Британії неможлива як довго ми пануємо над морями. Це є однаково вірне, чи нападаючий робить це при помочі скоків з якогось одного місця чи місць повздовж побережної лінії зо західньої Европи з далекої півночі аж вдолину до Біскайського Заливу.

У минувшині багато европейських диктаторів від Филипа Еспанського до Наполеона, а може й самого Гітлера гралися мрією підбиття Британію через інвазію до неї. Филип пробував цього пляну і кожний школяр знає долю його „непоборимої" Армади".

А відносно военного заосмотрення.

Модерне ведення війни ввійшло в таку фазу, яка робить дійсну інвазію Британії більше трудною, як колинебудь передше. Той, що робить інвазію, буде потребувати чогось більше, ніж війська, хоч багато з нього він потрапив би висадити на беріг. Потреба буде до цього повзів, тяжкої артилерії і змеханізованих відділів, щоб нападаючі були в стані не дати себе знищити або взяти в полон, а ще більше, щоб уможливити їм дальше посування в глибину краю. Їх дасться спровадити через море, через досить велике число кораблів, а їх можна буде виладувати на беріг тільки при помочі докових удогіднень, підойм, журавлів тощо.

Великі скількости оливи, ґазоліни, муніції і припасів будуть теж конечні, а їх можна буде спровадити в потрібнім числі лиш кораблями, що пливуть по воді. Тимчасом що будуть робити британська домашня фльота і прилучені до неї ескадрони і фльотилі, що найменше три рази більші чисельно, ніж Гітлера ціла морська сила, і що буде робити королівська повітряна сила?

Тому Гітлер мусить постаратись принайменше про тимчасове або льокальне панування над морем, заки зможе зробити інвазію з рішаючою силою. Одначе він не має правдоподібних або видимих та подуманих виглядів на здобуття такого панування над морем. Через свою нещасливу сутичку з британською фльотою, Гітлерова фльота згідно з висловами нашого премієра міністрів, потерпіла „масову масакру", яку не потраплять направити в цім або наступнім році найбільші зусилля його майданів для будови кораблів і арсеналів.

Від часів старинного Риму аж до наших власних часів історія не виказала ані одного випадку успішного наїзду морем, коли неприятель мав сильнішу фльоту. Це є правило, яке не знає одинокого важнішого виїмку. Наполеонська інвазія на Єгипт, Гоха експедиція до Заливу Бентрі і напад італійців на Ліссу, — всі вони закінчились нещасливо для аґресора.

Я відважуюсь, каже Байвотер, предсказувати, що ніяке німецьке військо, крім парашутистів або поодиноких саботажників, не дістанеться на британську землю так довго, як довго аліянтська фльота полишиться ненарушеною, а її армії непобіджені. Заки Гітлер потрапить розторощити Британію, він мусить перше знищити нашу фльоту, не згадуючи про її помічницю, нашу повітряну силу. Це є проблема, яка викликує страх, а яку він буде мусіти розвязати, заки стане диктатором цілої Европи.

Микола Голубець.

ЖОВТІ ВОДИ

Історичний роман.

(99)

Підслухав думки Чарнецького Хмельницький, і вже хотів їх пану Чарнецькому, мов карти виложити, коли в шатро ввійшов якийсь старшина й поклонившись йому низько, попросив його про щось півшепотом. Гетьман піднявся й вибачившись перед Чарнецьким і його товаришами, вийшов з шатра. Залишився тільки молодий козацький старшина, що його красі й ростові не міг надивуватися Чарнецький з товаришами. Щоб чимнебудь час забити, Чарнецький заговорив до козака:

— А де це в вас такі дуби крісласті, як ваша милость, виростають?

— Далеко відсіля, пане полковнику. Сам я з Руського Воєвідства родом, шляхтич гербу Побуґ — Марко Ілляшевський, коли цікаві знати.

— З Руського Воєвідства? — здивувався Чарнецький.

— Не я один тут при Його Ясновельможности. Тільки я при ньому вже здавна, тоді, як дехто з моїх земляків, щойно на гетьманський заклик зявився.

— Чогож шукає тут шляхта з Руського Воєвідства?

— Персонами своїми єдність нашої крови засвідчує й Панові Гетьманові про Руське Воєвідство в ухо шепче...

— Аж так широко пляни вашмостів сягають? — здивувався Чарнецький.

— І ще ширше, пане полковнику. Коли живі будете та здорві, то ще нераз і неодному подивуєтеся.

Втім увійшов Хмельницький. Чарнецький глянув на нього зпід лоба й зразу завважив, що якийсь гнів чи досаду в свойому серці сховавши, насилу обличчя до обовязків господаря наломлює. Парляментарі переглянулися затривожені.

— Ну, нічого! — промовив сам до себе Хмельницький і сів на давнє місце проти Чарнецького.

— Вибачайте, але я забув, про що ми з вашмостями говорили... Ага, про гармати. Так, будь ласка труньте когось з товаришів панцирних, нехай нам їх привезуть. Так, і клейнодів хай не забудуть. До тих, що є в нас від Короля Його Милости й тамті пригодяться.

Хмельницький ні то вимагав ні то приказував. Чарнецький кивнув на Войниловича. Войнилович підійшов до нього. Хмельницький відвернувся, аби не слухати про що вони шепчуть поміж собою. По хвилині Войнилович вибачився й вийшов з шатра, а Чарнецький сказав до гетьмана:

— Зараз будуть ґармати й клейноди. А ви, будь ласка, поверніть нам наші шаблі...

— Шаблі? — ніби здивувався Хмельницький. А по хвилі, ніби пригадуючи, додав: Ага, ті шаблі, що їх у вас на дорозі до мого приятеля, його милости Тугай-бея відібрали... Ну й бачите, панове, якби ви були просто до нашого табору завернули, булиб, як годиться гостям, при шаблях залишилися.

Гетьман шепнув щось свойому молодому прибічникові, що вмить пропав поза килимом з ліва.

— Найкортша дорога до мети, мої панове — почав Хмельницький ніби навчаючи, — це проста дорога. Зле ви рахували, коли задумували пана Тугай-бея проти мене підбити...

— Що вам приснилося? — ніби обурився Чарнецький.

— Не спали ми сьогодні пане полковнику й не було часу на сни. Реляцію маємо певну про слова вашої милости на военній раді в коронному таборі: „Ще пан Хмельницький за голову вхопиться, як побачить Тугай-бея при нашому боці"...

Чарнецький поблід. Його товариш затрусився.

Та Хмельницький тільки поправився на стільці й продовжав:

(Дальше буде).

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

З ДНЯ

ЦАРСТВО МУРАШОК.

Від непамятних часів у лісі серед дубів, існувало царство мурашок. Ніхто добре не знав про початок того царства, бо історія цього не записала. Лиш у народніх переказах залишились легенди, одобрені опісля владою, що те царство існувало ще за часів старо-єгипетських фараонів, а його королівська династія, подібно як японська, виводиться від богасонця.

Що те царство має стару, глибоку культуру, можна було пізнати вже по зверхнім вигляді муравлища. Хоч оподаль від нього росли великі корчі і буйна трава, перемішана з широкими лопухами, або папороттю, то біля самого царства земля була рівна немов стіл. На тій рівнині високо здіймався напів округлий муравлиний замок збудований гейби в візантійськім стилю. Бистрим зором можна було доглянути на тім замку тисячі башт, вікон і входів. Густа комуникаційна сітка покривала також широку територію коло замку. По ній снувались тисячі мурашок, ріжних кляс і професій, виконуючи свою щоденну роботу.

СУСПІЛЬНИЙ УСТРІЙ.

Важко сказати, чи суспільний устрій мурашок був фашистівський, чи демократичний, чи комуністичний. Ніби була там диктатура і ніби не було. Ніби був комунізм і ніби його не було. Ніби була демократія і так гейби її не було.

Те царство мало царицю, яка творила найвищий авторитет у краю. Вона мала право життя і смерти над своїми громадянами. Вона творила закон, вона могла диктувати. *Але вона не диктувала.* Тому, що те царство було дуже старе, державні закони так глибоко залізли в природу мурашок, що вони інстиктовно виконували те, що до них належало і від нікого не приймали приказів. Кожна суспільна кляса, кожний громадянин і громадянка, чи то ремісник, чи професіоналіст, чи робітник, чи фармер, чи бизнесмен, чи урядовець, чи банкир, чи вояк, чи дипльомат, так добре знали свою ролю і своє завдання в суспільнім житті, що не треба було їм від нікого вказівок. Вони самі виконували свій обовязок.

Вони також знаменито знали, яка нагорода їх чекає за свою працю. Внаслідок довгого суспільного тренування кожна мурашка сама собі брала з загального національного шпихліра стільки, скільки їй було приписано і ні одній з них навіть на думку не прийшло когось ошукати. Ось тому там ніби була диктатура, ніби ні; ніби був комунізм, ніби ні.

НАСТАВЛЕННЯ.

Довгими віками панував там такий суспільний лад. А основою того ладу було це, що кожна мурашка була виховувана в твердій суспільній дисципліні і в серце кожної були вложені — любов та глибока пошана до своєї нації, почуття солідарности, почуття посвяти за решту суспільства. Кожна з мурашок знала, що вона переходова, життя її коротке. Зате життя цілої нації триватиме вічно. Думка, що ось по замкових хідниках ходили подібні мурашки багато віків взад і будуть ходити багато віків пізніше, надавала кожній мурашці вдоволення, що ось вона є маленькою частинкою вічности.

ПЕРЕЛОМ.

Та раз у гурт тих мурашок замішалась чужа мурашка. Виглядом вона була дуже подібна до місцевих мурашок. Але в її серці містилось цілковито відмінне наставлення до життя, інші переконання та уподобання, інше зрозуміння суспільного ладу. Знаючи, що їй грозить смерть, вона про своє походження нікому не говорила. Нові порядки, нові закони, нова народня традиція, її незмірно дивували. „Воно не так, як у нас. Чому воно не так, як у нас?" — вона постійно себе питала.

По якімсь часі вона набрала смілости. Раз свою товаришку, що рано поспішала до роботи, вона спитала: „Чому ти йдеш до роботи тепер, а не годину пізніше?" „Бо так треба, так всі роблять", відповіла друга мурашка. „Чому так треба і чому так всі роблять?" — знов запитала перша. Друга не знала, що на це відповісти. Цілий день вона думала над тим питанням. Далі її серце почали шарпати сумніви: „Дійсно, чому так треба і чому всі так роблять?"

ЗАСТРИК ОТРУЇ.

Чужа мурашка подібні запити ставила іншим мурашкам: „Чому ви всі ходите правим боком стежки, а не лівим? Чому ви несете цілого хробака до шпихліра, а не зїдаєте його частини на місці? Чому одні з вас роблять тяжку фізичну працю, а другі сидять по бюрах? Чому ви кланяєтеся цариці, ходите біля неї, коли вона нічого не робить? Чому ви йдете боротись з іншими мурашками, вбиваєте інших і кладете своє життя, коли те життя всім миле?"

Ці питання мурашкам ніколи не приходили перед тим на думку. Тепер ті запити немов затроєна стріла вбивались мурашкам у мізок і, вони ніяк не могли знайти на них відповіди. Розідерті сумнівами, мурашки втратили охоту до праці. Ступаючи правим боком дороги, кожна мурашка собі думала: „Чому якраз правим?" Несучи хробака до спільної спіжарні вона думала: „Чому зараз не зїсти куска; всеодно опісля мені з нього кусок відкрають. Чому справді поклонятись цариці? Хто вона? Чому я маю працювати шуфлею, коли ось тамта працює пером? Чому я маю гинути, щоб інші могли жити? Защо вбивати інших?"

КІНЕЦЬ ЦАРСТВА.

Наперед клекотіло ось так у серцях мурашок. Далі відважніші з них вискакували на коробки з мила і почали голосно висказувати своє незадоволення. Ще далі почались страйки, або саботаж у роботі. Спільна спіжарня опустіла. Голод загострював суспільні відносини. Кожна мурашка тепер тільки про себе дбала. Це родило зависть. Вояки кинули свої стійки і собі подались на лови. Чужі, брунатні мурашки підсувались до замку, але ніхто не спиняв їх, та не питав за пропуском. „Життя кожному миле", повторяли вояки. Цариця надармо плескала в долоні. Ніхто з послуги до неї не являвся. „Вона походить від бога-сонця", сміялись служанки. „Хай її бог врятує".

Чужі муравлині потуги довідались про це і порішили: „Віковічний природний закон велить, що переживають на світі лиш найсильніші. Дряхлі мусять зробити місце сильним здоровим. Ми мусимо здобути цей замок". І вони підбили його. Одних поморд[у]вали, інших взяли в полон. Так закінчило свою історію те муравлине царство, що вільним простояло багато віків.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЙОНГСТАВН, О. Мітінг Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140., відбудеться 21. липня, в церковній галі, 526 Вес. Рейн Евеню, зараз по Сл. Божій (11:45). Проситься всіх членів прибути начас, бо в другій годині наш відділ буде мати перший пікнік на Морідіан Ровд. Члени повинні вплатити свої вкладки до У. Н. Союзу, бо У. Н. Союз є краща запомогова організація, ніж котра інша. — Ст. Роган, предс.; М. Когут, кас.; Іван Кравець, секр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ДІТРОЙТ, МІШ.

Дар Союзу Українок.

Про працю філії Союзу Українок у Дітройті, частенько писалося на сторінках наших часописів. Згадуваося про її численні імпрези, освітні вечірки та жертви, які тутешні відділи С. У. пересилали в підмогу Рідному Краєві.

Однак останні події змінили напрямок нашої праці, припинився контакт зо Союзом Українок у Галичині, не стало отих щирих дорадчих листів від наших визначних жінок провідниць нашої організації, яких доля розкинула по всіх закутинах палаючої вогнем Европи.

І саме ці події звернули нашу громадську працю в інше русло: поширення української справи між американцями, праця в американському Червоному Хресті, та праця льокально при наших українських установах.

Ще зимою філія С. У. в Дітройті, намітила була деякі пляни відносно своєї праці в часі літніх днів, коли концерти освітні вечірки та інші імпрези, через літній сезон не мають бажаних успіхів. Першою точкою цього пляну було закуплення образу „Лірника" кисти нашого мистця Романа Мараза, для передання українському музеєві в Стемфорді.

Пан Роман Мараз скінчив академію красних штук в Торонті, а доповнював свої студії в академії у Крембрук, куди принято його на правах степендії. Кілька багатих вистав у музеях Торонта здобувають признання для молодого мистця, а прихильні статті та знимки його - праць появляються на сторінках торонтонських часописів. Про „Лірника" висловлюються з особливим признанням; в ньому як у пісні, що колишеться на струнах старинного інструменту, міститься відгомін нашого славного минулого. Ряд виставок по міських бібліотеках Дітройту знакомить ближче американську суспільність з визвольним змаганням українського народу. Артист терпеливо відповідає на численні запити відвідуючих виставу американців, не тільки з ділянки мистецтва, але з української історії та географії й влучними відповідями відбиває всякі натяки російської аристократії, на споріднення українців з їхньою культурою. Слід зазначити, що завдяки нашому артистові історія України в англійському перекладі дістається до рук визначних американців, зокрема мистців.

Тому треба з радістю повитати оце культурне діло нашого жіноцтва, бо тільки, що дрібними, бо тільки десять-центовими, жертвами старається призбирати фонди на закупно одного з кращих образів артиста.

Літературно-мистецький вечорок та офіціяльне відкриття образу відбудеться 26-го вересня в салі Народного Дому. Образ цей також можна буде оглянути в День Української Жінки на Бродвей парку.

Філія Союзу Українок запрошує шановне громадянство Дітройту й околиці прибути в цей вечір до Народного Дому й своєю присутністю причинитись до морального піднесення цього свята.

Софія Голуб.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Попис учнів української піяністки.

В Дітройті (дня 8. липня в авдиторії МекГрегор при Вудвард вулиці відбувся попис учнів української піяністки, пані Дячун. Виступала 4-літня донечка піяністки, Надя, й інші студенти та студентки. Крім того грав на скрипці син артистки, Іван Дячун. Це безперечно талант із будуччиною. Загал учнів пані Дячун це діти неукраїнського походження, за винятком дітей піяністки. Всі вони виказали, що наука не пішла марно, а це признала публика, приявна на пописі. Учні дали своїй учительці велику китицю цвітів, родичі склали їй сердечну подяку.

Одна була недостача цього концерту, а то така, що крім дітей піяністки, не було ні учнів ні родичів українців. Це тим дивніше, що в Дітройт пані Дячун одинока українка, що має школу гри на фортепіяні. На будуче дітройтська громада повинна зрозуміти, що й українській учительці треба дати нагоду виказати свій талант. А не від річи буде пригадати, що учительки також мусять звідкись заробити на прожиток. Коли ж чужі вміють оцінити працю й талант нашої артистки, то чому свої цього не розберуть?

Д-р Михайло Качмар.

ВИЛІЄМ. Б. БЕНКГЕД, предсідник палати послів, промовляє на шікагоській конвенції Демократичної Партії.

ПРОГРАМОВИЙ КОМІТЕТ КРАЄВОЇ КОНВЕНЦІЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ

ТОРОНТО, ОНТ.

З поїздки в Канаді д-ра Кібзея, головного контрольора У. Н. Союзу.

Дня 14. липня головний контрольор У. Н. С., д-р А. Кібзей загостив до Торонта, і крім полагодження кількох союзових справ, відвідав український пікнік, що уладжувало торонтонське товариство Українського Національного Обєднання. По дорозі до Торонто вступив д-р Кібзей у Брентфорд, де недавно заложено відділ У. Н. Союзу. Там також полагодив д-р Кібзей деякі союзові справи та підтримав на дусі, уряд та членів відділу. З Торонта виїхав до Монтреалю, де так само зробив добру роботу.

Як щирого українця, вірного члена і головного контрольора У. Н. Союзу, українці вітали щиро витали д-ра Кібзея.

На згаданім пікніку комітет пікніку попросив головного контрольора до слова і публика почула від нього щось доброго. Згадавши кількома словами про недавно створений один фронт українців у Злучених Державах, д-р Кібзей сказав, що і в Канаді повинні українці залишити всю незгоду, та взятись до спільної праці.

На закінчення згадав і про У. Н. Союз, батька великої та добре зорганізованої української родини, котра начисляє приблизно сорок тисяч членів та розпоряджує маєтком приблизно шість міліонів долярів.

Булоб дуже побажане, щоб головні урядники У. Н. Союзу частіше переїздили по місцевостях де є відділи У. Н. Союзу, бо це заохочує других і вони стають в ряди сорок міліонової української родини.

Іван Баєр, організатор У. Н. С. у Канаді.

ПРО ЗЛУКУ КАНАДИ ЗО СТЕЙТАМИ

Питання злуки британської домінії, Канади, зо Злученими Державами, виринає час до часу в пресі, в леґіслятурах і в ріжних промовах. Теперішня війна робить це питання більш актуальним з поступом воєнних операцій Німеччини проти Англії. Цікаве лише, як ставляться до цього питання мешканці інтересованих країв?

Питання на це дає Джан Лов, кореспондент газетярського синдикату Скрипс-Гаверд. Він їздить по Канаді і прислухується розмовам. У висліді він звідомляє таке:

У залізничому поїзді з Торонто до Отави, а відтак до Монтреалу розмовляли з ним свобідно подорожні. Коли він заговорив про анексію Канади Злученими Державами, люди ставилися до справи не дуже прихильно. Їм більше подобається злука, чи там „юнія" союз. Щось ніби федерація, за які пішлоб до цілковитого включення на лад американських стейтів.

Коли говорили про можливість якоїсь злуки, то лише під впливом теперішньої війни, отже для оборонних цілей. Колись, як цю справу видвигали високі урядовці, то звичайно провалювались міністерства в Отаві. Тепер урядово ніхто про це не говорить, але з приватними людьми можна свобідно говорити. До злуки ставляться тепер далеко прихильніше, ніж яких 15 літ перед тим. Багато людей прямо признає, що вони змінили свої погляди під впливом останніх воєнних подій. Дехто хоче лише економічного союзу, бо тоді Канада малаб більше користи з огляду на можливість експорту. Дехто хоче злуки тому, щоб на зиму можна виїздити в теплі краї, бо Канада дуже холодна країна. Ті, що противляться злуці, підтримують свої виводи аргументом, що вони не погоджуються з політикою вашингтонського уряду.

Найбільш ворожо до злуки ставляться канадійські французи. Вони мають у східних провінціях перевагу над англійцями. Там введена французька мова по школах, в провінціональних леґіслятурах, в урядах і в прилюдному житті.

Ті, що допускають якусь ближче неозначену злуку, думають про автономію, щось як теперішня автономія Канади в злуці з Великою Британією. Головно побоюються, що політика президента Рузвельта супроти Південної Америки може бути перепоною до злуки Стейтів з Канадою. Такий конґльомерат, як Південна Америка, Злучені Держави Північної Америки й Канада, це цілий світ ріжнородних понять та відносин. І тому важко булоб ним керувати.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

П. Ю. М. Ш., Дітройт. — Українська Загальна Енциклопедія пише: „**Національні барви,** барви, що їх уживається як відзнаку народу або держави. Найчастіше це барви державного гербу, тоді їх порядок такий, що на першому місці йде колір знаку гербового, на другому місці йде колір тла. Національні барви української держави й народу: жовтоблакитна (вгорі жовта, внизу блакитна)".

Як зробити щітку твердшою?

Якщо щетинки волосяної щітки змякнуть, то їх можна зробити твердшими, коли їх будемо занурювати у миляній воді, до котрої додано ложку брунатного цукру, кілька крапель цитринового соку, маленький кусничок соди та жменю соли. По кількаразовім зануренню належить таку щітку добре потрясти, а опісля скоро висушити. Однаке не треба такої щітки полокати у воді.

ЖІНКИ НА ДЕМОКРАТИЧНІЙ КОНВЕНЦІЇ. Наліво, жінка Гарольда Ікеса, секр. внутр. справ, Ема Милер, сестра пенсилв. сенатора Гофія.

ТЕЛЕФОНІЧНА КОМПАНІЯ ПІДПИСАЛА УМОВУ З РОБІТНИКАМИ

НЮ ЙОРК. — Для Ню Йорк Телефон Компані перша пішла на зустріч змінених відносин і заключила колективний контракт із своїми робітниками, виключаючи страйк як засіб боротьби. Компанія затруднює 10,000 робітників в полудневій частині стейту Ню Йорк. Контракт признає важними чотири незалежні юніі робітників як спільну групу. Її представники мають право внести всякі жалоби проти управи підприємства до самої управи. Коли б управа не полагодила жалоб на вдовілля робітників, тоді представники робітників можуть зажадати вмішання Стейтової Ради Посередництва. Робітники мають дістати платню відповідно до заняття. Найнижче платні дістануть підвишку 2 дол. денно. Контракт обовязує один рік.

ПІДЛОЖЕНО БОМБУ ПІД ДІМ НІМЕЦЬКОГО БУНДУ В ШІКАГО

ШІКАГО. — Під дім німецькоо Бунду, званий Гавс Фатерлянд Клоб, підложено бомбу. Вона вибухла з такою силою, що потрясла сусідніми домами. В самому домі бомба розсадила стіну в ресторані, що міститься на долині дому, вибила вікна й понищила обстанову. З людей ніхто не потерпів ніякого шванку крім перестраху.

ВЕЛИКИЙ ШКІЛЬНИЙ БУДЖЕТ МІСТА НЮ ЙОРКУ

НЮ ЙОРК. — Шкільна Рада Міста Ню Йорку проголосила шкільний буджет на шість найближчих літ. На розбудову шкіл призначено 242,000,-000 дол. Від 1941 до 1946 року мають збудувати 24 нові шкільні будинки, а до 128 шкіл мають добудувати нові кляси. Дільниця Менгетен має дістати 3 нові шкільні будинки, Бронкс 7, Бруклин 13, Квінс 10, Ричмонд 1.

ДИК МЕЦ,
відомий гольфіст, виграв недавно першу нагороду в ґольфі.

КАЖУТЬ, ЩО ЕСПАНІЯ ПОВНА НІМЦІВ

НЮ ЙОРК. — Американці, що приїхали на кораблі „Мангетені", що причалив у четвер до цього порту, кажуть, що вулиці всіх еспанських міст повні німецьких жовнірів в уніформах, і панцирних авт.

МАКС ШМЕЛІНҐ ПРИ НІМЕЦЬКІМ ВІЙСЬКУ

БЕРЛІН. — Команда німецької армії покликала Макса Шмелінґа, своєчасного світового чемпіона в кулачній боротьбі, до війська. Заперечено поголоски, начеб він мав стати спадуном.

ГАРМОНІЯ В РЕПУБЛИКАНСЬКІЙ ПАРТІЇ.
Пані Рут Гана МекКормик Сомс, менаджерка кампанії за Дюї, ґратулює Вилкі перемоги.

АМЕРИКА ПРИСПІШУЄ ОБОРОНУ АЛЯСКИ

ДЖІНО, АЛЯСКА. — Уряд Злучених Держав поспішно розпочав будувати укріплення в Алясці з огляду на дві можливости. Перша — це японсько - російська умова, а друга, — це розвиток подій в Европі. Через Аляску може прийти головний напад з Азії, подібно, як через Гаваї. Тому Америка будує оборонні форти цілого Західнього побережжя.

Міліони долярів видається тепер на оборону Аляски. 600 людей працюють день і ніч для розбудови великого летунського майдану в Фербенкс. Крім того будують приміщення для війська та для персоналу. Друга військова база для воєнних літаків будується в Анкоредж і туди вислано 700 осіб мужви разом з військовим вирядом. Таксамо укріплюють місцевість Сітка на острові Баранофф та остров Кодяк на Тихому океані. Ці укріплення будує Америка тому, що недалеко вже примістилися російські війська, а серед теперішніх відносин годі передбачити, що може статися.

ШАХТ ВИКІНЧУЄ ПЛЯН ПОВОЄННОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ЛАДУ

БЕРЛІН. — Кажуть, що д-р Гямар Шахт, головний економічний експерт у Німеччині, вже виготовив плян економічної відбудови Европи після війни. Це сталося на доручення Гітлера. Буде це господарська координація всіх підбитих країв з осередком у Німеччині. Гітлер вже одобрив плян після довшої розмови з Шахтом минулого тижня.

Мід втягає в себе вогкість з повітря й тратить скоро запах та смак. З тої причини не належить полишати меду через довший час ненакритим.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

У Ню Йорку упокоївся в Бозі дня 17. липня 1940.

ІВАН КОЗАЧІК.

Родився в 1886. році. Прожив 54 роки. Покійний походив з Підгаєць. Вступив до У. Н. Союзу в 1910. р. Бувши членом Тов. „Поміч в Чужині", від. 215. У. Н. Союзу, сповняв свої обовязки як касієр через кілька літ і був при кінці предсідником згаданого Товариства.

Похорон відбудеться в суботу, 20. липня 1940. р., в 9. годині рано, з заведення П. Яреми, 129 Іст 7. Стр. у Ню Йорку.

Най земля буде Йому пером!
Уряд Тов. „Поміч в Чужині".

НІМЦІ В КОСТА РІЦІ

САН ХОЗЕ. — Часопис „Діяріо де Коста Ріка" каже, що націсти вже почали в Коста Ріці війну нервів, бо грозять терором усякому, хто противиться їх політиці. Мовляв, їх терор звертається передовсім проти урядників, що розслідують діяльність націстів.

Один крамар у Панамі дістав загрозу від німецького консуля, що зате, що він виставив у вікні своєї крамниці вивіску „Най живе демократія", ні він, ні ніхто з його родини не зможе ніколи відвідати Німеччини.

ТАРЗАН Ч. 57. Морський бій.

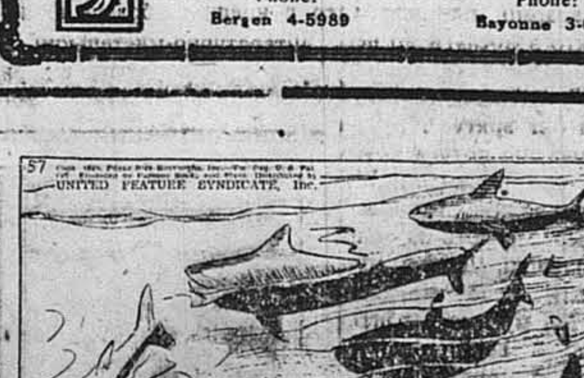
Коли сліпий Тарзан вдарився об тіло людоїда, витягнув ніж.

Звірюка звернулася, щоб поглотити свою жертву, але Тарзан вхопився за плавень і впхнув ніж в людоїда.

Коли людоїд згинув, Тарзан вхопив знову Маріку й вони обоє почали плисти в сторону корабля. Та в ційже хвилині...

Пять людоїдів підплили і миттю пожерли мертву рибу. Тоді вони звернулися за людською добиччю.